

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 33625**Nom:** Didàctica de les ciències socials de l'educació infantil**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Formació del Professorat	4	Primer quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Formació del Professorat	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Didáctica de las ciencias sociales de la educación infantil	OBLIGATÒRIA
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	DIDÁCTICA DE LAS CIENCIAS SOCIALES DE LA EDUCACIÓN INFANTIL	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GARCIA MONTEAGUDO DIEGO

MORALES HERNANDEZ ANTONIO JOSE

RESUM

Didàctica de les Ciències Socials de l'Educació Infantil és una assignatura obligatòria que s'imparteix durant el quart curs del Grau de Mestre/a en Educació Infantil i que consta d'un total de 6 crèdits. El seu caràcter és teòric-pràctic i té la finalitat de proporcionar al futur professorat d'Educació Infantil els fonaments científics, epistemològics (geogràfics i historiogràfics) de les Ciències Socials, plantejant de forma particular la seua rellevància en els processos de construcció d'identitats (personals, socioculturals, de gènere, territorials, etc.) des de la infància.

Partint d'aquesta base, l'assignatura pretén igualment reflexionar críticament sobre la presència dels continguts socio-culturals al currículum del segon cicle d'educació infantil i a la pràctica d'aula. En eixa mateixa línia, s'analitzaran les principals dificultats detectades, les metodologies i recursos més adients per a la implementació de les ciències socials amb xiquetes i xiquets d'educació infantil, i s'orientarà per

a l'el·laboració de diverses propostes didàctiques per part de l'alumnat.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Sense requisits específics previs per al accés de la matèria

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Adquirir actituds i comportaments amb el desenvolupament sostenible per mitjà de la comprensió de les respostes que donen les societats a determinades situacions i les transformacions que això genera. Promoure l'interès i respecte pel patrimoni natural, social i cultural a través de projectes didàctics adequats.

Adquirir estratègies didàctiques per a desenvolupar representacions i nocions espaciotemporals, així com els recursos per a impulsar la capacitat de l'alumnat d'educació infantil d'observar i explorar activament el seu entorn social.

Adquirir la capacitat de destacar els biaixos d'interpretació discriminatòria per raons de sexe, raça, religió, etc., en el pensament de l'alumne, els materials curriculars, els mitjans de comunicació, etc.

Adquirir recursos per a fomentar en els infants d'educació infantil la generació de marcs interpretatius i teories socials sobre la realitat que els envolta.

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Comprendre els processos de construcció del coneixement del món social de l'alumne d'educació infantil i conèixer els problemes de comprensió trobats per la investigació educativa en aquest nivell.

Comprendre les diferents dimensions del fet social i realitzar-ne una anàlisi complexa i integradora. Adquirir coneixements sobre l'evolució del pensament, els costums, les creences i els moviments socials i

polítics al llarg de la història.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Conèixer els fonaments científics del currículum de ciències socials d'aquesta etapa, així com les teories sobre l'adquisició i el desenvolupament dels aprenentatges corresponents.

Conèixer els principals models d'ensenyament-aprenentatge de les ciències socials i la seua utilitat per a aconseguir els objectius perseguits en la formació de l'alumnat d'educació infantil.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Desenvolupar la capacitat d'analitzar críticament materials curriculars i elaborar unitats didàctiques pròpies de l'etapa.

Desenvolupar la capacitat de manejar fonts diferents d'informació sobre un tema i d'elaborar síntesis ben estructurades.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Fomentar experiències d'iniciació a les tecnologies de la informació i la comunicació.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Promoure i facilitar l'establiment de relacions socials i afectives satisfactòries entre l'alumnat d'educació infantil dins i fora de l'aula.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Ciències Socials i Educació Infantil: Fonaments epistemològics i valors educatius

- 1.1. La importància de les Ciències Socials en els curricula d'Educació Infantil.
- 1.2. Comprensió del fet social: principals dificultats.
  - 1.2.1. Expressió i representació.
  - 1.2.2. Noció d'espai i de temps.
  - 1.2.3. Espai geomètric i espai geogràfic: relació amb les matemàtiques.
- 1.3. Detecció de problemes d'interpretació discriminatòria per raó de sexe, etnia, religió, etc.
  - 1.3.1. Atenció a la diversitat i coeducació.
  - 1.3.2. El cos humà, els sentiments i les emocions: Biologia y CC.SS.

2. Aspectes metodològics en els processos d'ensenyament-aprenentatge de l'entorn.

- 2. Models d'ensenyament-aprenentatge de les C. Socials en E. Infantil.
  - 2.1. Incidència en el desenvolupament de les habilitats socials. Importància del joc en els processos d'aprenentatge.
  - 2.2. Recursos per a desenvolupar la capacitat d'observar i explorar el seu entorn.
  - 2.3 Racons i flexibilitat temporal.
- 2.4. Tallers d'Educació Infantil.

3. Programació dels continguts: Treball per projectes

- 3.1. Anàlisi crítica i disseny de materials curriculars per a l'Educació Infantil.
- 3.2. Actituds i comportaments compromesos amb el desenvolupament sostenible en el marc interdisciplinar.
  - 3.2.1. Hàbits i rutines.
  - 3.2.2. Personalitat individual i comportaments socials.
- 3.3. Contribució a l'elaboració de projectes globalitzats per l'estudi de l'entorn natural, social i cultural.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	90,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

1. ACTIVITATS PRESENCIALS

a) Classes teòriques-pràctiques: classes presencials teòriques-pràctiques en les que es treballaran els continguts de les assignatures, es debateran i realitzaran activitats utilitzant distints recursos docents (classes magistrals, seminaris, tallers, grups de treball, etc.).

b) Treball en grup: la realització de treballs de grup té com a finalitat destacar la importància de l'aprenentatge cooperatiu i reforçar el individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva, i es podrà fer davant el grup complet a l'aula o a tutories i seminaris amb audiències reduïdes.

c) Tutories individuals i/o col·lectives: les tutories individuals i col·lectives han de servir com a medi per a coordinar als estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

d) Activitats complementàries: en les activitats que s'organitzen durant les setmanes d'activitats complementàries, es profunditzarà en l'estudi d'algunes temàtiques de la matèria bé a través de conferències, tallers, seminaris...Es valorarà l'assistència a les mateixes així com la realització dels treballs que el professorat establisca en relació a elles.

2. ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Estudi i treball autònom: se plantejaran treballs, lectures, accés i tractament d'informació individuals i altres de naturalesa cooperativa. Tots ells orientats, supervisats i avaluats pel professorat.

AVALUACIÓ

La avaluació serà continua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu i deurà analitzar els processos de aprenentatge individual i col·lectiu. En la mateixa es valoraran les activitats teòriques i pràctiques, que contemplaran els objectius generals i comuns, com els específics de l'àrea. La qualificació, representació final del procés d'avaluació, reflectirà l'aprenentatge individual entés no solament com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés relacionat amb els canvis intel·lectuals i personals de l'alumnat que l'habiliten per a la futura pràctica docent. En conseqüència, les informacions per a evidenciar l'aprenentatge seràn recopilades mitjançant els següents criteris d'avaluació:

-Entrega de treballs que avalúen el seguiment periòdic del progrés del estudiants, de la seua assistència i participació activa en l'aula i fora d'ella, i deriven d'una guia d'activitats en la que es concreten els continguts, objectius i competències de la guia docent (20-30%). Aquestos treballs tenen caràcter recuperable i comprenen un diari, portfoli o document invididual de reflexió pedagògica de l'aprenentatge o la resolució de tasques específiques, d'acord amb allò establert en els components generals de la guia docent. Com a mínim, el 10% dels treballs tindran una qualificació individual.

- Elaboració per escrit d'una proposta didàctica (projecte, situació d'aprenentatge...) desenvolupada en equip sobre els continguts de l'assignatura i la seua relació amb el marc curricular vigent en l'educació infantil (20-30%). Aquest treball es defensarà oralment per tots els membres de cada equip, amb una qualificació individual (10-20%). Aquesta proposta didàctica té caràcter no recuperable.

- Confecció d'un informe individual que partisca del plantejament d'una pregunta general sobre els continguts tractats en la guia docent de l'assignatura i una resposta debidament estructurada i argumentada amb referències bibliogràfiques (20-30%). Aquestes referències bibliogràfiques es corresponen amb les fixades a la guia docent de l'assignatura, altres que seràn proporcionades a un dossier de lectures i aquelles que siguen seleccionades autònomament per cada estudiant per assegurar una resposta adequada al propòsit plantejat en aquest treball acadèmic. Aquest treball té caràcter recuperable.

A banda d'aquestos criteris, el professorat podrà considerar la valoració de treballs voluntaris per a disposar de més evidències d'avaluació que siguen d'utilitat per a concretar la qualificació final de l'assignatura. Aquestos treballs poden derivar de la elaboració de recensions de la SAC, del dossier de lectures i altres referències bibliogràfiques.

En el cas de l'alumnat que trie l'avaluació no continua realitzarà una prova final individual que recollirà els objectius d'aprenentatge i el temari previst a la guia docent de l'assignatura, excepte els treballs no recuperables. Les respostes a les preguntes plantejades estaràn degudament argumentades, amb referències bibliogràfiques i contemplarà tots els aprenentatges teòrics i pràctics impartits en l'assignatura. Per a la segona convocatòria es mantindrà la qualificació dels treballs no recuperables entregats.

En tots els casos, el plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

- ARANDA, A.M. (2016). *Didáctica de las Ciencias Sociales en Educación Infantil*. Síntesis.
- CARBÓ, I. (2017). Preparem una festa de benvinguda. En: D. García-Monteagudo, S. Ramírez y X. M. Souto (coords.), *Las buenas praxis escolares: investigar desde la práctica del aula* (pp. 35-45). Nau Llibres.
- CANET, S., MORALES, A.J. y GARCÍA-MONTEAGUDO, D. (2018). Pensar geográficamente en la Educación Infantil: de la imaginación a la construcción del espacio concebido. *Didáctica Geográfica*, 19, 23-46.
- CANET, S., MORALES, A.J. y SANTANA, D. (2018). Representar las representaciones escolares desde la participación activa: estudio de casos en el segundo ciclo de Educación Infantil. En: V. Perís, D. Parra y X.M. Souto (coords.), *Repensamos la geografía e historia para la educación democrática* (pp. 89-101). Nau llibres.
- COOPER, H. (2002). *Didáctica de la historia en la educación infantil y primaria*. Ministerio de Educación , Cultura y Deporte de. Morata.
- DECRETO 100/2022, de 29 de julio, del Consell, por el cual se establece la ordenación del currículo de Educación Infantil. DOGV 9402, 41032-41159.
- GARCÍA, M.; CALVO, A. & SUSINOS, T. (2008). *Las mujeres cambian la educación. Investigar la escuela, relatar la experiencia*. Colección Mujeres. Narcea, S.A.
- GARCIA MONTEAGUDO, D. (2021). Investigar las representaciones de la didáctica de las ciencias sociales en la formación de maestros/as: el caso de la educación infantil. *Didacticae*, 10, 144-162.
- GARCIA PEREZ, F.F., BURGOS, M. Y GUERRERO, A. (2020). La construcción de la ciudadanía en la formación inicial del profesorado de Educación Infantil. *Didáctica de las Ciencias Experimentales y Sociales*, 39, 47-64.
- GREGORIO, C. & AGRELA, B.(2002). *Mujeres de un sólo mundo: globalización y multiculturalismo*. Colección Feminae. Universidad de Granada.
- MIRALLES, P. y RIVERO, P. (2012). Propuestas de innovación para la enseñanza de la historia en Educación Infantil. *Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 15 (1), 81-

90. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4616830>

- MORALES, A.J. y SANTANA, D. (2019). Las representaciones de la didáctica de las ciencias sociales en los futuros docentes de educación infantil. En: D. Parra y C. Fuertes (coords.), *Reinterpretar la tradición, transformar las prácticas. Ciencias Sociales para una educación crítica* (pp. 99-121). Tirant lo Blanch.
- MORALES, A.J., GIMÉNEZ, T., CAURÍN, C. y SOUTO, X.M. (2020). Educación ambiental y conocimiento del entorno en la etapa de infantil. *Aula de Infantil*, 103, 33-36. Graó.
- MORALES, A.J. y LOPEZ, M.J. (2022). Didáctica de las Ciencias Sociales en Educación Infantil: expectativas curriculares y formación docente. *Educatio XXI: Revista de la Facultad de Educación*, 40(3), 61-82.
- MUÑOZ, A. (2009). *El desarrollo de las competencias básicas en Educación Infantil*. MAD. Sevilla.
- ORTEGA SÁNCHEZ, D. (2022). *Didáctica de las ciencias sociales y competencia digital docente en educación infantil*. Editorial Narcea.
- ORTIZ, A.; PRATS, M. & BAYLINA, M. (2012). Métodos visuales y geografías de la infancia: dibujando el entorno cotidiano. *Scripta Nova. Vol. XVI, núm. 400 (1 de mayo del 2012)*. Universidad de Barcelona. Barcelona. En línea <http://www.ub.edu/geocrit/sn/sn-400>
- PUIG, M., FERRERAS, M. y MORENO, O. (2019). *Innovación e investigación en la formación inicial del profesorado de Infantil y Primaria desde las didácticas de las ciencias experimentales y sociales*. Octaedro.
- RIVERO GRACIA, M.P. (2011). *Didáctica de las Ciencias Sociales en Educación Infantil*. Editores Mira.
- TONDA, E.M. (2001). *La Didáctica de las Ciencias Sociales en la Formación del Profesorado de Educación Infantil*. Universitat d'Alacant.